

Postadres Vereniging RhB **Borneokade 207** 1019 XE
giro **5123831** tnv Red het Blauw KvK 342 47 967

www.redhetblauw.nl e-mail redhetblauw@gmail.com

Amsterdam, 23 november 2006

Aangetekend:

College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 202
1000 AE AMSTERDAM

Betreft: **verzoek om plaatsing op de gemeentelijke monumentenlijst**

Bijlagen: haalbaarheidsstudie EFTEE architecten maart 1995
Foto-impressie van de onderstukken

Geacht college,

Hierbij verzoekt de vereniging Red het Blauw op grond van artikel 3 lid 1 van de Monumentenverordening Amsterdam 2005 de havenloodsen aan de Cruquiusweg 65, de zogeheten kelders en onderstukken van het voormalige gemeentelijke Handelsdepot (hierna aangeduid als "de onderstukken"), op de gemeentelijke monumentenlijst te plaatsen. Dit verzoek vloeit voort uit de statutaire doelstelling van de vereniging. De statuten worden hierbij als bijlage 1 overgelegd.

Motivatie:

Deze onderstukken zijn de laatste in oorspronkelijke staat verkerende havenloodsen in het tot woongebied omgevormde Oostelijk Havengebied. Ze zijn gebouwd in 1901.

Het interieur ademt de sfeer van weleer. Dat valt direct op als een bezoek wordt gebracht aan de biologisch-dynamische groenteboer die een deel van de onderstukken heeft gehuurd. Maar ook de piepschuim-vlottenbouwers onder leiding van Jasper Grootveld (ja, de beroemde rookmagier uit de jaren zestig) hebben in deze bijzondere ruimte gewerkt aan de groene recreatie-eilanden die nu de Entreporthaven en het Spoorwegbassin sieren.

Het stadsdeelbestuur had in de jaren negentig plannen er haar stadsdeelwerf in te vestigen. Uit een uit die tijd (maart 1995) daterende voorstudie van EFTEE architecten is vastgelegd dat de onderstukken in goede conditie verkeren en zonder meer geschikt zijn voor het gebruik als werf voor de Stadsdeelwerken. In de conclusie van dit rapport staat verder letterlijk dat het historische pand de gebruikers ruimte en aanknopingspunten biedt, die in een nieuwbouwsituatie lang niet altijd voorhanden zullen zijn. Er staat ook vermeld dat het kostennivo zich in positieve zin van nieuwbouw onderscheidt, omdat gebruik kan worden gemaakt van de meeste aanwezige elementen.

Ook de huidige huurders hebben een plan ingediend voor een tweede jeugd van de onderstukken. Het is voor ons onduidelijk waarom het stadsdeelbestuur dat plan niet verder heeft uitgewerkt. Het gebouw is in ieder geval zowel geschikt als gewild als werkruimte voor diverse doeleinden.

De schitterend uitgevoerde houten draagconstructie is gebouwd op een bijzonder, niet geheel regelmatige maatraster. De zware houten kolommen staan op de knooppunten van een grid met een wisselende breedtemaat. De kolommen dragen spanten die van de grondkerende muur aan de zuidzijde doorlopen naar de luifel aan de kadezijde. De spanten zijn verbonden door zware, dubbele liggers, haaks op de spantrichting. Hierover heen lopen, parallel aan de hoofdspranten, gordingen.

Zeer dikke massieve muren van circa zeventig! centimeter vormen de begrenzing van de onderstukken. Deze zijn volgens het rapport van de EFTEE architecten uit 1995 in goede conditie. Het fraaie metselwerk met de vele authentieke kenmerken aan de noordzijde bepaald samen met de houten luifel het beeld vanaf de waterzijde. Het ademt beter dan wat ook de sfeer uit van het voormalige havengebied. Al dat fraais gaat de laatste jaren helaas verborgen achter de enigszins roestige zeecontainers waar de kanovereniging Zeeburg haar boten opslaat (tijdelijke vergunning door het Stadsdeel Zeeburg).

De loodsen passen uitstekend in de omgeving. Ze vormen een mooie overgang tussen de tot appartementen omgebouwde pakhuizen Zondag tot en met Zaterdag enerzijds en het Cruquius werkgebied anderzijds. Dit geldt zeker niet voor de door het stadsdeel op deze locatie geplande moderne hoge toren van bijna veertig meter. Hiermee wordt de historische lijn en bouwstijl langs de zuidelijke oever van de Entrepothaven ernstig geschonden. En dat terwijl nog maar kort geleden zoveel geld en energie is gestoken in het behoud van de pakhuizen. Zowel de entrepotpakhuizen Zondag tot en met Zaterdag als ook het recentere Koning Willem I pakhuis waar nu het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis en het persmuseum in huizen, zijn behouden. Waarom de onderstukken, die in dezelfde periode en zelfde stijl zijn ontwikkeld, dan niet? Net zoals met de pakhuizen is gebeurd, zouden de onderstukken een tweede jeugd kunnen beleven waardoor de eertijds belangrijke maritieme functie van het hele gebied wordt onderstreept. Een moderne toren naast de geweldige pakhuizenstrook, veel hoger dan de pakhuizen, zou het

historische karakter ernstig verstoren. Dit wordt nog verergerd doordat dat de nieuwe toren ook nog eens zal "uitspringen", dat wil zeggen dichterbij de kade is gepland dan de bouwgrens van de hoofdbouw van de pakhuizen. Hierdoor worden de bijzondere zichtlijnen over de kade verstoord.

Behoud van de onderstukken biedt ons inziens een unieke mogelijkheid om de historische betekenis en sfeer van dit gebied te benadrukken. Het gebouw zou kunnen worden omgetoverd in een vestigingsplaats voor kleine bedrijfjes zoals bijvoorbeeld de huidige groenteboer, voor horeca en voor de huidige kanovereniging. Doordat het gebouw zich volgens de in opdracht van het stadsdeel in 1995 uitgevoerde onderzoek in goede staat bevindt, lijkt de kans op financiële belemmeringen voor zo'n renovatie gering.

Een afschrift van dit verzoek is per gelijke post verzonden aan het dagelijks bestuur van stadsdeel Zeeburg.

Graag ontvangen wij een ontvangstbevestiging van dit verzoek.

Met vriendelijke groet,

Namens de Vereniging Red het Blauw,

Rob Jonquiere,
Voorzitter

Monique Driessen,
secretaris
